

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного
менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету аграрного
менеджменту **Анатолій ОСТАПЧУК**
“_____” 2023 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту
Протокол № 8 від “18” квітня 2023 р
В.о. завідувача кафедри
Марина ДЄЛІНІ

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Менеджмент»
Гарант ОП
Віталій ЛУЦЯК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНТРОЛІНГ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітня програма «Менеджмент»
Факультет аграрного менеджменту
Розробник: доцент кафедри, к.е.н., доцент Лобунець Т. В.

Київ – 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНТРОЛІНГ»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітня програма	«Менеджмент»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Обов'язкова</i>	
Загальна кількість годин	<i>120</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	<i>3</i>	<i>3</i>
Семестр	<i>6</i>	<i>6</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>6</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>6</i>
Лабораторні заняття	–	-
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>108</i>
Індивідуальні завдання	–	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>4</i>	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Контролінг» є здобуття необхідних теоретичних знань та практичних навичок із концептуальних засад управління сучасним підприємством на основі сучасних напрямів інформаційно-економічного розвитку підприємства, а саме впровадження системи контролінгу на підприємстві для досягнення його оперативних та стратегічних цілей.

Основні завдання дисципліни – оволодіння теоретичними (базовими) знаннями з питань сутності, функції та видів контролінгу, організації управлінського обліку в системі контролінгу; опанування методології оперативного і стратегічного контролінгу та контролінгу інвестиційних проектів; формування практичних навичок щодо створення служби контролінгу та системи бюджетування, проведення діагностики фінансово-господарського стану підприємництва та підтримки прийняття управлінських рішень.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти оволодіють такими **компетентностями**:

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;

загальні компетентності:

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проекти та організовувати управління бізнес-процесами.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 18. Демонструвати здатність виявляти перспективи розвитку підприємства, розробляти проекти, організовувати управління бізнес процесами на основі аналізу ринкових можливостей та міжнародного бізнес середовища.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛІНГУ

Тема 1. Сутність, необхідність та види контролінгу

Поняття контролінгу. Мета і завдання контролінгу. Види контролінгу. Контролінг як філософія. Німецька концепція. Американська концепція. Види контролю.

Тема 2. Організація контролінгу на підприємстві

Місце контролінгу в системі управління підприємством. Процес реалізації контролінгу. Потреба в контролі. Етапи впровадження контролінгу. Фактори контролінгу.

Тема 3. Центри відповідальності як об'єкт контролінгу

Функції менеджменту. Класифікація рішень. Особливості класифікації управлінських рішень. Навколишнє середовище. Рішення в ситуації визначеності. Рішення в ситуації ризику. Рішення в ситуаціях невизначеності.

Тема 4. Організація управлінського обліку в системі контролінгу

Управлінський облік. Організація управлінського обліку. Система контролінгу. Здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Тема 5. Система планування та бюджетування на підприємстві

Система планування на підприємстві. Сутність планування. Обов'язкові планові завдання. Індикативне планування. Директивне планування. Перспективне планування. Середньострокове планування. Оперативне планування. Стратегічне планування. Тактичне планування. Оперативно-календарне планування. Бюджетування на підприємстві.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 6. Економічний аналіз у контролінгу

Економічний аналіз у контролінгу. Предмет економічного аналізу. Сутність економічного аналізу. Експертна діагностика. Методи діагностики. Основні завдання діагностики. Стратегічна діагностика. Аналіз розриву між планом і фактом.

Тема 7. Методичний інструментарій оперативного контролінгу

Сутність оперативного контролінгу. Заходи оперативного контролю. Особливості оперативного контролінгу. Шляхи реалізації оперативного контролінгу. Відповідальні особи.

Тема 8. Експертна діагностика фінансово – господарського стану підприємства

Особливості кризи. Аналіз фінансового стану. Показники фінансового стану підприємства. Критерії економічної та фінансової стійкості підприємства.

Тема 9. Контролінг інвестиційних проектів

Інвестиційний проект. Інвестиції. Інвестиційна діяльність. Етапи розробки інвестиційного проекту. Ознаки проекту. Цілі проекту. Особливості контролінгу інвестиційного проекту.

Тема 10. Контролінг у системі прийняття управлінських рішень

Класифікація управлінських рішень. Характеристика підходів до прийняття управлінських рішень. Консалтинг як система прийняття управлінських рішень.

Структура навчальної дисципліни

N теми	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
		денна форма					Заочна форма						
		усього	у тому числі				усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛІНГУ»													
1	Сутність, необхідність та види контролінгу	10	2	2			6	11	1				10
2	Організація контролінгу на підприємстві	10	2	2			6	12		1			11
3	Центри відповідальності як об'єкт контролінгу	10	2	2			6	12		1			11
4	Організація управлінського обліку в системі контролінгу	14	4	4			6	13	1	1			11
5	Система планування та бюджетування на підприємстві	14	4	4			6	12	1				11
	Разом за змістовим модулем 1	58	14	14			30	60	3	3			54
Змістовий модуль 2. «МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ»													
6	Економічний аналіз у контролінгу	10	2	2			6	12	1				11
7	Методичний інструментарій оперативного контролінгу	14	4	4			6	13	1	1			11
8	Експертна діагностика фінансово – господарського стану підприємства	18	6	6			6	12		1			11
9	Контролінг інвестиційних проектів	10	2	2			6	12		1			11
10	Контролінг у системі прийняття управлінських рішень	10	2	2			6	11	1				10
	Разом за змістовим модулем 2	62	16	16			30	60	3	3			54

	РАЗОМ	120	30	30		60	120	6	6		108
--	--------------	------------	-----------	-----------	--	-----------	------------	----------	----------	--	------------

4. Темы семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5. Темы практичних занять

№ теми	Назва тем	Кількість годин
1	Сутність, необхідність та види контролінгу	2
2	Організація контролінгу на підприємстві	2
3	Центри відповідальності як об'єкт контролінгу	2
4	Організація управлінського обліку в системі контролінгу	4
5	Система планування та бюджетування на підприємстві	4
6	Економічний аналіз у контролінгу	2
7	Методичний інструментарій оперативного контролінгу	4
8	Експертна діагностика фінансово – господарського стану підприємства	6
9	Контролінг інвестиційних проєктів	2
10	Контролінг у системі прийняття управлінських рішень	2
	РАЗОМ	30

6. Темы лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Темы самостійної роботи

№ теми	Назва тем	Кількість годин
1	Сутність, необхідність та види контролінгу	6
2	Організація контролінгу на підприємстві	6
3	Центри відповідальності як об'єкт контролінгу	6
4	Організація управлінського обліку в системі контролінгу	6
5	Система планування та бюджетування на підприємстві	6
6	Економічний аналіз у контролінгу	6
7	Методичний інструментарій оперативного контролінгу	6
8	Експертна діагностика фінансово – господарського стану підприємства	6
9	Контролінг інвестиційних проєктів	6
10	Контролінг у системі прийняття управлінських рішень	6
	РАЗОМ	60

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

8.1. Контрольні питання для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. В чому основне призначення обліку відповідальності?
2. В чому спільні та відмінні риси центрів відповідальності та центрів фінансової відповідальності?
3. В чому полягає важливість розробки сценаріїв у прийнятті управлінських рішень?
4. Визначте етапність планування на підприємстві.
5. Визначте основні завдання поточного економічного аналізу.
6. Визначте основні завдання стратегічної діагностики фінансово - господарського стану підприємств.
7. Визначте основні методи оцінки ефективності інвестиційного проекту.
8. Визначте основні переваги та недоліки внутрішнього і зовнішнього консалтингу.
9. Визначте поняття «інвестиції», «інвестиційна діяльність», «інвестиційний проект».
10. Визначте роль аналізу відхилень основних показників діяльності підприємства.
11. Визначте сутність процесу прийняття рішень у системі контролінгу.
12. Визначте сутність та особливості процесу планування в системі контролінгу.
13. Вказати, що є предметом контролінгу та які його об'єкти.
14. Дайте визначення центру відповідальності.
15. Дати визначення контролінгу, розкрити його мету і завдання функціонування.
16. Дати порівняльну характеристику методів оперативного і стратегічного контролінгу.
17. За якими групами критеріїв здійснюється оцінка інвестиційних проектів у контролінгу?
18. За якими критеріями здійснюється обмеження цілей проекту?
19. За якими факторами здійснюється аналіз зовнішнього середовища підприємств?
20. Здійсніть класифікацію методів планування у контролінгу.
21. Значення методів стратегічного аналізу в системі контролінгу.
22. Класифікація центрів відповідальності за функціями.
23. Класифікуйте показники в економічному аналізі за основними ознаками.
24. На яких принципах ґрунтується ефективна система обліку за центрами відповідальності?
25. Назвіть елементи внутрішнього середовища підприємства.
26. Назвіть критерії прийняття управлінських рішень за ступенем визначеності результатів.
27. Назвіть основні види консалтингових послуг.
28. Назвіть основні вимоги щодо формування системи контролінгу інвестиційних проектів.
29. Охарактеризуйте класичний підхід до прийняття управлінських рішень.

30. Охарактеризуйте консалтинг як систему підтримки прийняття управлінських рішень у контролінгу.

31. Охарактеризуйте методи оперативної діагностики фінансово - господарського стану підприємства (аналіз фінансового стану підприємства, аналіз беззбитковості, аналіз матеріальних потоків, аналіз інформаційних потоків, реінжиніринг бізнес-процесів, управління ризиками).

32. Охарактеризуйте основні переваги та недоліки децентралізації управління?

33. Охарактеризуйте основні цілі центрів відповідальності.

34. Охарактеризуйте планування як функцію менеджменту.

35. Охарактеризуйте роль і значення інвестиційної діяльності.

36. Охарактеризуйте сутність оперативного аналізу діяльності підприємства.

37. Поясніть принцип теорії обмежень у роботі центрів відповідальності.

38. Проведіть аналіз оточення інвестиційного проекту.

39. Розгляньте методи здійснення стратегічної діагностики фінансово - господарського стану підприємств (аналіз розриву між планом і фактом, SWOT- аналіз, матриця БКГ, матриця Мак-Кінсі, конкурентний аналіз за Портером, управління за «слабкими сигналами», бенчмаркінг).

40. Розгляньте основні форми реалізації процесу прийняття рішень з позицій соціально-психологічного підходу.

41. Розкрийте сутність прийняття управлінських рішень за принципом обмеженої раціональності.

42. Розкрийте суть методів ABC-аналіз та XYZ-аналіз.

43. У чому полягає процес проведення перспективного економічного аналізу підприємства?

44. У чому полягає роль бюджетування як інструменту оперативного контролінгу?

45. У чому полягає сутність здійснення експертної діагностики фінансово - господарського стану підприємств?

46. У чому полягає сутність контролінгу?

47. У чому полягають завдання та особливості контролінгу інвестиційних проектів?

48. Чи може, на Вашу думку, сучасний бізнес обійтися без контролінгу?

49. Чи можна поставити знак рівності між поняттями «управлінський облік», «контролінг», «внутрішньогосподарський облік»?

50. Чим визначається вибір способу поділу підприємства на центри відповідальності?

51. Чому зарубіжні фірми у переважній більшості на роль стратега запрошують контролерів?

52. Що таке Гуртки якості і чи потрібні вони на вітчизняних підприємствах?

53. Що являє собою процес формування стратегічних альтернатив?

54. Як класифікують управлінські рішення за різними групувальними ознаками?

55. Яке значення контролінгу для управління бізнесом?
56. Який алгоритм здійснення контролінгу інвестиційних проектів?
57. Які види бюджетів Ви знаєте? Визначте підходи до їх формування.
58. Які види планування Ви знаєте?
59. Які вимоги повинні дотримуватися при формуванні системи показників оперативного аналізу в системі контролінгу?
60. Які методи експертної діагностики фінансово-господарського стану підприємств Ви знаєте?
61. Які ознаки проектів Ви знаєте?
62. Які основні етапи розвитку контролінгу?
63. Які підходи до прийняття управлінських рішень Вам відомі?
64. Які принципи виділення центрів відповідальності?
65. Які характерні риси і особливості сучасного бізнесу та їх вплив на управління?

8.2. Тести:

1. Контролінг орієнтований перш за все на:
 - а) планування діяльності підприємства;
 - б) прийняття управлінських рішень;
 - в) інформаційну підтримку процесів прийняття управлінських рішень;
 - г) прогнозування діяльності підприємства.

2. До витрат операційної діяльності належать:
 - а) адміністративні витрати;
 - б) фінансові витрати;
 - в) собівартість реалізованої продукції (робіт і послуг);
 - г) інвестиційні витрати;
 - д) витрати на збут.

3. Яка частота складання звітності в управлінському обліку?
 - а) щоквартально;
 - б) щомісячно;
 - в) щодавно;
 - г) в міру необхідності.

4. Маржинальний дохід визначається як:
 - а) різниця між сукупним доходом і сукупними витратами;
 - б) різниця між сукупним доходом і змінними витратами;
 - в) сума змінних і умовно-постійних витрат;
 - г) різниця між сукупним доходом і прямими умовно-постійними витратами;
 - д) різниця між сукупним доходом і непрямими умовно-постійними витратами.

5. Основними споживачами інформації, яку надає управлінський облік, є:

- а) банки;
- б) керівник підприємства;
- в) податкова інспекція;
- г) керівники підрозділів.

6. Альтернативні витрати – це:

- а) умовно-постійні витрати;
- б) вигода, яка втрачається, коли вибір одного напрямку дії вимагає відмовитись від альтернативного рішення;
- в) витрати центру відповідальності;
- г) витрати, які можуть змінюватись у результаті рішення, що приймається;
- д) витрати періоду;
- е) поточні витрати.

7. До особливостей контролінгу інвестиційних проектів відносять:

- а) орієнтацію на досягнення стратегічних цілей підприємства;
- б) здійснення за центрами відповідальності;
- в) здійснення за проектами;
- г) орієнтацію на досягнення оперативних цілей підприємства.

8. До обов'язків контролера-технолога відносять:

- а) розробка форм збору аналітичної інформації по підприємству загалом;
- б) розрахунок аналітичних показників роботи цехів і підприємства в цілому;
- в) економічна експертиза управлінських рішень по підприємстві загалом;
- г) обробка та аналіз одержаних даних, розробка нормативів витрат по цехах і підтримка їх актуальності;
- д) розробка процедур передачі даних з бухгалтерії в службу контролінгу.

9. У точці беззбитковості маржа на змінних витратах (маржа вкладу) дорівнює:

- а) нулю;
- б) змінним затратам;
- в) постійним витратам;
- г) виручці від реалізації продукції.

10. Маржа вкладу - це:

- а) виручка від реалізації товарів (робіт, послуг);
- б) різниця між виручкою від реалізації і сумою змінних / прямих витрат;
- в) різницю між виручкою і сумою постійних витрат;
- г) різницю між виручкою і сумою змінних і постійних витрат.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення курсу для активізації навчального процесу

застосовуються ділові ігри, проблемні завдання, підготовка реферативних доповідей та інші методи та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.

На лекціях увага студентів зосереджується увага на проблемних питаннях заструктурованим матеріалом з наведенням конкретних прикладів практичного застосування отриманих знань та зарубіжного досвіду вирішення окремих проблемта заохоченням студентів до критичного сприймання нового матеріалу.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол №10, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП України 26.04.2023 р. протокол № 10.

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Контролінг» (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Буряк Є. В., Кравчук О. А. Лобунець Т. В. (2023) Аналіз сучасних тенденцій автоматизації системи моніторингу результативності менеджменту підприємства. *Академічні візії*. 2023. № 17 URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/265>
2. Дмитренко А. В. Теоретико-методологічні засади та прагматика організації фінансового контролінгу спільної діяльності у сфері бізнесу: монографія, Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів, 2019. 535 с.
3. Кизенко О. О. Стратегічний контролінг. Концепція і системна реалізація на підприємстві: монографія. Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ: КНЕУ, 2019. 234 с.
4. Кулинич Мирослава. Бюджетування та контролінг в управлінні результативністю: монографія. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 111 с.
5. Лобунець Т.В. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Контролінг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073«Менеджмент». Київ : НУБіП, 2023. 147 с.
6. Піжук О. І., Бодров В. Г., Минчинська І. В. Контролінг в управлінні підприємством: навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : УДФС України, 2019. 441 с.
7. Прохорова В. В., Ус Ю. В., Кузнецова Г. В. Стратегічний контролінг в системі антикризового управління промисловими підприємствами: монографія. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2020. 212 с.

Додаткові:

1. Bannikov, V., Lobunets, T., Buriak, I., Maslyhan, O., Shevchuk, L. (2022) On the question of the role of project management in the digital transformation of small and medium-sized businesses: essence and innovative potential. *Amazonia Investiga* Том 11. 2022. № 55. Р. 334-343. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2105>
2. Атаманюк О. О. Управління розвитком підприємств та організацій соціокультурної сфери сільських територій на засадах контролінгу: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04. Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. Київ, 2021. 20 с.
3. Кизенко О. О. Формування системи стратегічного контролінгу підприємства в умовах конвергенції управлінських технологій: автореф. дис. д-ра екон. наук : 08.00.04. Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ, 2020. 38 с.

4. Козловський А. Т. Контролінг інвестиційної діяльності на підприємствах молокопереробної галузі: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2020. 28 с.
5. Кузнецова Г. В. Стратегічний контролінг в системі антикризового управління промисловими підприємствами: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04; Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2019. 23 с.
6. Масіна Л. О. Стратегічний контролінг в системі державного регулювання національної економіки: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.03; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2019. 20 с.
7. Партин Г.О., Загородній А. Г. Інформаційне забезпечення, контролінг та економічне оцінювання взаємовідносин підприємства з групами економічного впливу: монографія. Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 87 с.
8. Суханова А.В. Контролінг у системі прийняття управлінських рішень. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 32. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/35.pdf (дата звернення: 20.04.2023)
9. Суханова А.В. Основні стратегії фінансового забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Міжнародний науковий електронний журнал ЛОГОС*. ONLINE. 2019. №4 (Грудень) ЕОІ <http://eoi.citefactor.org/10.11232/2663-4139.04.20> (дата звернення: 20.04.2023)
10. Суханова А.В., Суханова Д.Ю. Світова практика управління грошовими потоками підприємств *Приазовський економічний вісник*. 2020. №2(19). URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2020/2_19_ukr/39.pdf (дата звернення: 20.04.2023)
11. Суханова А.В. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/382> (дата звернення: 20.04.2023)
12. Суханова А.В. Удосконалення системи управління витратами на основі контролінгу. Problemas y perspectivas de la aplicación de la investigación científica innovadora: збірник тез доповідей I міжнародної науково-практичної конференції (Панама, 11 червня 2021 р.) 2021. С. 44-47

Електронні ресурси

1. Аудитор України URL: <http://www.auditorukr.com.ua/journal/> (дата звернення: 20.04.2023)
2. Бібліотека Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.04.2023)
3. Бізнес Інформ URL: <https://www.business-inform.net/main/> (дата звернення: 20.04.2023)
4. Вісник. Офіційно про податки URL: <http://www.visnuk.com.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)
5. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета URL: <http://www.vobu.com.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)

6. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал URL: <http://www.dtkct.com.ua> (дата звернення: 20.04.2023)
7. Економіка та держава URL: <http://www.economy.in.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)
8. Економіка. Фінанси. Право URL: <http://www.efp.in.ua/uk/releases> (дата звернення: 20.04.2023)
9. Ефективна економіка URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)
10. Інвестиції: практика та досвід URL: <http://www.investplan.com.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)
11. Національна бібліотека України імені В.І Вернадського URL:<http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 20.04.2023)
12. Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького URL:<http://www.ognb.odessa.ua> (дата звернення: 20.04.2023)
13. Офіційне видання державної фіскальної служби України. URL: www.visnuk.com.ua/uk/analyti. (дата звернення: 20.04.2023)
14. Офіційний Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>. (дата звернення: 20.04.2023)
15. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://195.78.68.18/minfin/control/uk/index>. (дата звернення: 20.04.2023)
16. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета URL: <http://www.nibu.factor.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)
17. Податковий Кодекс України: Закон України № 2755-VI. URL URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>. (дата звернення: 20.04.2023)
18. Фінанси України URL:<http://finukr.org.ua/> (дата звернення: 20.04.2023)
19. Фінансовий контроль URL:<https://fincontrol.com.ua/journal.php> (дата звернення: 20.04.2023)